

Verslag Bestuurderslunch Wmo

Verslag van de vergadering	: Bestuurderslunch Wmo
Locatie	: NMC Weijzigt, Dordrecht
Datum	: Woensdag 7 september 2011, 12:00-14:00 uur
Verslaglegging door	: Bouke Bordewijk (Zorgberaad ZHZ)

Aanwezig:

- Ed Lafeber, gemeente Binnenmaas
- Ad Herweijer, gemeente Cromstrijen
- Harry Wagemakers, gemeente Dordrecht
- Jack Oostrum, gemeente Gorinchem
- Eelke Kraaijeveld, gemeente H'veld-Giessendam
- Johan van Driel, gemeente Korendijk
- Petra Groeneweg, gemeente Leerdam
- Herman Nieuwstraten, gemeente Papendrecht
- Erik Jonker, gemeente Graafstroom
- Wout de Jong, gemeente Giessenlanden
- Hans Freije, gemeente Zederik
- Aaike Kamsteeg, gemeente Zwijndrecht
- Elbert Vissers, gemeente Zwijndrecht
- Ada de Heer, L. en N. Smit's Stichting
- Max Hoefeijzers, Da Vinci College
- Benno Gruijters, Omnivera
- Aart Bogerd, Syndion
- Guus Bannenbergh, Swinhove
- Jaap de Gruijter, Woonkracht10
- Jean-Luc Klompenhouwer, Yulius
- Robert Boersma, Zorgbelang Zuid-Holland
- Jan Heijkoop, voorzitter Zorgberaad
- Rob Hoeboer, Zorgberaad ZHZ
- Robin van Eechoud, Zorgberaad ZHZ
- Thomas van der Lans, Zorgberaad ZHZ
- Bouke Bordewijk, Zorgberaad ZHZ

Bestuurderslunch Wmo

Op woensdagmiddag 7 september 2011 heeft het Zorgberaad Zuid-Holland Zuid, in samenspraak met Harry Wagemakers, een bestuurderslunch georganiseerd voor Wmo-wethouders. Deze lunch stond in het teken van de (toekomstige) veranderingen in de Wmo en AWBZ en de gevolgen die dit heeft voor gemeenten. Na presentatie door Aart Bogerd en Harry Wagemakers is er met de aanwezige wethouders uit de regio Zuid-Holland Zuid, alsook bestuurders van het Zorgberaad en enkele genodigden uit de sectoren die direct met de veranderingen te maken zullen hebben, gediscussieerd over enkele stellingen.

Presentatie Aart Bogerd, Syndion

Aart Bogerd, bestuurder van Syndion, verzorgde een presentatie uit het oogpunt van zorgaanbieders. Door de verschuiving, van bijvoorbeeld begeleiding van de AWBZ naar de Wmo, krijgen de gemeente de taak deze ondersteuning te verzorgen. Ook de mogelijkheden van het scheiden van wonen en zorg zijn aan bod gekomen. Een vraag die vanuit de toehoorders naar voren is gebracht, is welke voordeel de overheid heeft bij het scheiden van deze twee aanpalende, maar dus losse, sectoren. Het voordeel is dat de kosten van de huisvesting van de overheid naar óf de cliënt óf de wooncorporatie gaan, aldus Aart Bogerd. De kosten voor de cliënt ontstaan doordat deze zelf kan kiezen waar hij of zij gaat wonen om vervolgens wel zorg te ontvangen. De kosten voor de wooncorporatie ontstaan doordat zij onder kostprijs geschikte woningen aanbieden voor deze doelgroep. Een ander punt dat naar voren is gebracht, is of deze regeling is getoetst aan de Grondwet. Het antwoord hierop is nee, aldus Aart Bogerd. In de Wmo wordt gesproken over de sterkte van de sociale omgeving als basis van de mate van compensatie. Hier gaat het dus niet meer om individuele kenmerken als achtergrond voor gelijken en verschillende rechten.

Presentatie Harry Wagemakers, gemeente Dordrecht

Harry Wagemakers, wethouder te Dordrecht en bestuurder van het Zorgberaad, presenteerde de visie op deze verschuiving, vanuit het perspectief van de gemeenten. Hierin zijn de kansen genoemd die deze verschuiving met zich meebrengt voor de gemeenten. Maar hij gaf ook aan dat er meer moet, met minder middelen en dat er hierdoor dus slimmer moet worden gewerkt. Vanuit verschillende kanten is aangegeven dat er moet worden geprofiteerd van wat er bij buurgemeenten wordt ontwikkeld. Op deze manier wordt het wiel niet meermalen

opnieuw uitgevonden. Tevens is de variatie in het aanbod dat de gemeenten gaan leveren, minder groot doordat er overleg is tussen deze gemeenten. Hierbij is wel aangegeven dat dit overleg niet te complex moet worden door verschillende overlegcommissies en niveaus. De keuze op welk niveau de nieuw verkregen verantwoordelijkheden worden ingevuld, is formeel nog niet gemaakt. Er zijn drie opties: lokaal per gemeente, op het niveau van de Drechtsteden of in heel Zuid-Holland Zuid. Deze indeling zal mede worden gebaseerd op basis van de spreiding van het uitvoeringsorgaan dat hier een rol in gaat spelen. Bijvoorbeeld de RSD, deze is op het niveau van de Drechtsteden. De keuze om de invulling op dit niveau te leggen, ligt hiermee voor de hand. Hiermee is de indeling zowel praktisch als bestuurlijk georiënteerd, aldus Harry Wagemakers. De toehoorders voegen hieraan bij dat de structuur wel moet volgen op de inhoud.

Stellingen en discussie

“De zwaksten en minst weerbaren moeten doelgroep nummer 1 zijn bij de uitvoering van de Wmo”, was een stelling die is behandeld tijdens de discussie. Op deze stelling is een reactie gekomen dat preventie de nummer één prioriteit moet zijn van de Wmo. Dit blijkt volgens Guus Bannenbergh van Swinhove ook te kunnen. Zo wordt er in Zwijndrecht 25% minder beroep gedaan op de AWBZ, ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een factor die hier invloed op uitoefent zijn de afspraken die er rond wonen, welzijn en zorg (een soort van Pact van Zwijndrecht) in de regio gemaakt zijn. Door de zeven jaren te vergelijken sinds de afspraken gemaakt zijn, is gebleken dat de aanspraak op AWBZ-gelden minder is dan het landelijk gemiddelde. Hierbij is een wijkgerichte visie op wonen, welzijn en zorg ook van belang. Door de verschillende punten van de Wmo, is prioriteren niet altijd gewenst, aldus verschillende aanwezigen.

De tweede stelling luidde: *“Gemeenten moeten veel extra deskundigheid toevoegen aan personen die keukentafelgesprekken gaan voeren”*. Door keukentafelgesprekken te voeren kunnen er meer verbindingen worden gelegd. Maar om deze verbindingen te leggen, is deskundigheid van degene die het gesprek voert van belang. Door een dergelijk gesprek is het ook mogelijk de aanvraag te controleren, en de vraag achter de vraag te bepalen. Op deze manier is het mogelijk om gezamenlijk de preventie op te pakken. Maar dit vraagt ook om afstemming, zodat er niet driemaal een gesprek plaatsvindt. Wie komt er achter de deur, is een vraag die in samenspraak moet worden beantwoord. Als het voor de aanvrager moeilijk is zijn of haar behoefte uit te drukken is er ook de mogelijkheid geopperd om een ervaringsdeskundige in te zetten om bijstand te verlenen. Deze ervaringsdeskundige zou ook tips en trucs kunnen leren aan degene die de gesprekken aangaat. Op deze manier worden de kosten beperkt. Door de toenemende expertise die wordt verlangd, en het toenemende aantal gesprekken bestaat het gevaar dat een groot deel van het beschikbare budget opgaat aan “overhead” en dus niet meer inzetbaar is voor de cliënt. Overigens is het ook mogelijk dat er door de introductie van marktwerking aan behoeftencreatie wordt gedaan. Immers als een organisatie zelf zijn toestroom van cliënten kan reguleren, zal dit altijd op peil blijven, aldus verschillende aanwezigen.

“Aanbesteding is geen goede methodiek voor participatieaanpak”, is als derde stelling behandeld. Doordat gemeenten verschillende, nieuwe verantwoordelijkheden krijgen, zullen zij nieuwe afspraken en regelingen moeten treffen. Dit kan door aanbesteding geschieden. Echter, aanbesteding is vooral op prijs gericht. Goede kwaliteitsindicatoren ontbreken voornamelijk. De ontwikkeling hiervan, zo wordt geopperd, moet door het veld zelf worden gedaan. Het veld heeft zelf de expertise om te bepalen wat goede zorg is. Partijen zoals de overheid en de zorgverzekeraar zouden hier geen invloed op moeten hebben, aldus Harry Wagemakers. Het schrijven van een bestek voor de aanbesteding dwingt de gemeenten wel tot het helder en transparant formuleren van welke producten en/of diensten zij wensen. Hierdoor is het mogelijk dat aanbieders van buiten de huidige regio meedingen naar de aanbesteding. Een mogelijk gevolg hiervan is dat het huidige netwerk, wat door veel aanwezigen als de kracht van de hulpverlening wordt gezien, niet in stand blijft. Om deze reden is het in stand te houden van dit netwerk erg belangrijk om in ogenschouw te houden bij de aanbesteding. Een combinatie van aanbesteding en subsidies is ook een mogelijkheid voor de gemeente om tot een gepast aanbod te komen.

Wmo-zorg moet permanente opname in een instelling voorkomen. Om dit doel te halen is soms sturing nodig, alsmede huishoudelijke verzorging, opvoeding of preventie van probleemgedrag. Maar *“hoe ver kan de gemeente gaan?”*, is de vierde stelling die werd behandeld tijdens de discussie. Er bestaan situaties waarin de cliënt Wmo zorg krijgt, maar als wordt gekeken naar de zwaarte van de zorg een AWBZ indicatie beter op zijn

plaats zou zijn. Veel van deze cliënten zouden deze indicatie ook krijgen als zij die zouden aanvragen. Deze overgang tussen Wmo en AWBZ is ook voor de verzekeraar interessant, waar is welke zorg het meest geschikt. Om deze reden wordt geopperd dat het berekenen van een breakevenpunt tussen Wmo en AWBZ een beter beeld kan schetsen over deze situatie. Zo kan er in goed overleg tussen verzekeraar en gemeente worden gekeken naar het beleid dat een gemeente voert, hoe dit effect heeft op de Wmo en vooral de AWBZ gelden, om zo de kosten van dit beleid te spreiden over beide partijen. Immers heeft de verzekeraar profijt van een daling in aanspraak op de AWBZ als gevolg van het gemeentelijke beleid. Samenwerking tussen gemeenten is hier van belang om een sterkere positie te creëren ten opzichte van de verzekeraar. Het voordeel is hierbij tevens dat er slechts met één samenwerkende organisatie hoeft te worden gesproken, in plaats van met elke gemeente afzonderlijk.

Door de levendige discussies die plaatsvonden over de eerste vier stellingen, was er geen tijd meer voor de vijfde stelling. Deze luidde: *“Door een hakbijl tussen Wmo en AWBZ te leggen in de woonsituatie (ZZP alleen bij 24-uurszorg) komen mensen met echte gezondheidszorgaspecten c.q. ernstige handicaps toch in de Wmo. Voor deze mensen zou een ZZP-indicatie mogelijk moeten zijn met ondersteuning in de thuissituatie via een volledig pakket thuis.”* Er zijn veel positieve reacties geweest over de opzet van de bijeenkomst. Een vervolg inclusief een verzekeraar is ook ter sprake gekomen. Een vervolg wordt zeker niet uitgesloten, maar de bijeenkomst van 7 september heeft genoeg stof tot denken opgeleverd. Een ambtelijk overleg tussen medewerkers van verschillende gemeenten is bijvoorbeeld iets om gezamenlijk op te pakken.